

Köszöntő

A Magyar Tudományos Akadémia a 0115/1951. sz. kormányhatározat megvalósításának egyik eredményeként a kultuszminisztérium felügyelete alá tartozó elődintézmény, a Történettudományi Intézet egységeként 1951-ig működött Földrajzi Könyv- és Térképtárból szervezte meg egyre inkább kiépülő kutatóhálózata tagjaként földrajztudományi kutatóbázisát, akkor még *Földrajztudományi Kutatócsoport* néven. Immáron fél évszázados jubileumhoz érkezünk, s mint *megújított borítóval* is jelezzük, folyóiratunk, a *Földrajzi Értesítő* is 50. évfolyamával jelentkezik.

Miközben az Akadémia székházában *ünnepi tudományos ülésen* emlékezünk az alapításról és *külön kiadványban* magyar és angol nyelven *összefoglaljuk Intézetünk történetét*, egy másik kötetben pedig az ötven év alatt itt született *publikációk terjedelmes jegyzékét*, mindenkori intézeti kollégáink-munkatársaink szakirodalmi teljesítményét, *folyóiratunk* eme teljes összevont 50. évfolyamában határozott célunk volt *jelenlegi munkatársainknak*, köztük hangsúlyozottan a legfiatalabbaknak is teret adni, őket megszólaltatni. Vagyis e folyóiratkötetünk és a *jubileumi tudományos ülés* később publikálásra kerülő előadásai, kiállítása s egyéb kiadványaink *kiegészítik egymást*. Együttes céljuk pedig számadás fél évszázados tudományos, tudományszervezési tevékenységünkről, az Intézetnek a hazai és nemzetközi tudományban betöltött szerepéről, helyéről, eredményeiről, múltjáról, jelenéről s várható jövőjéről, lehetőségeiről, feladatairól.

Mint Intézetünknek és folyóiratunknak szerencsés szakmai sorsú, legrégebbi alapító tagja a fél évszázad alatt a sok megtisztelő feladat ilyen–olyan sikerű megoldása mellett rendkívül sok örömben, szakmai élményben s persze ünnepi eseményekben is lehetett részem. Most csak a hasonló *kerek évfordulókra utalok*: a 10 éves, a 25 éves, a 40 éves hasonló célú ünnepi megemlékezéseinkre – valamennyiről részletes információkat jelentettünk meg folyóiratunkban és más kiadványokban is –, továbbá a rendszeresen, ill. meghatározott időközönként közzétett *beszámolóinkra*, magyar és angol nyelvű *intézeti ismertetőinkre*.

E bevezető sorokban azonban mindenekelőtt – immáron hagyományosan – azokat a hazai és nagy számú külföldi *olvasóinkat köszöntjük*, akik fél évszázados folyóiratunknak érdeklődő, hűséges barátai, partnerei. Nem csupán olvasói, hanem szerzői, lektorai, segítő munkatársai, a földrajzi kutatás-eredmények részesei, továbbadói, felhasználói–alkalmazói munkájuk során.

Mint folyóiratunknak alapításától szerkesztője, közel három évtizede főszerkesztője, kedves kötelességem tisztelettel megemlékezni *azokról a jeles partnerekről*, akik korábbi főszerkesztőkként (1952–1954 között KOCH Ferenc, 1955–1962 között BULLA Béla, 1963–1972 között ENYEDI György), szerkesztőtársakként (ASZTALOS István, SZILÁRD Jenő), majd kiváló szerkesztői adottságokkal megáldott, lelkiismeretes szerkesztőkként végezték közérdekű feladatukat: PAPP Sándor (1973–1981), immáron két évtizede pedig TINER Tibor (1982-től máig), ill. LÓCZY Dénes (1983–1997), majd BASSA László (1998-tól máig). Szerkesztőségünk mindenkor számíthatott az intézetigazgatók (PÉCSI Márton, BERÉNYI István, SCHWEITZER Ferenc), szerkesztőbizottsági tagok, osztályvezetők segítőkészségére és szakavatott rajzolói, fordítói, szövegszerkesztői–kivitelezői közreműködők, évtizedeken át az Akadémiai Kiadó, újabban Intézetünk tagjainak áldozatkész munkájára: kiemelten évtizedek óta KERESZTESI Zoltán osztályvezető és munkatársai, korábban KISS Dezső, CRAVERO Róbertné, KERÉKES Sándor, PETRI Edit, az utóbbi egy–két évtizedben BASSA László, LÓCZY Dénes, TÁRKÁNYI Lászlóné, GARAINÉ ÉDLER Eszter, MOLNÁR Margit, POÓR István, SIMONFAI Lászlóné. Folyóiratunk valamennyiüknek hálás köszönettel tartozik.

A fél százados *Földrajzi Értesítő* ugyan az akadémiai intézmény tudományos folyóirata, de mindenkor *svét* és gyakorlatunk volt, hogy az *egész magyar geográfia* tudományos fórumaként szerepeljen, *ölt rokontudományi* szakemberek tudományterületünket gazdagító kutatáseredményeinek,

emellett gyakran neves *külföldi tudósok* jelentős megnyilatkozásainak is teret adjon, különösen egyetemes földrajztudományi problémák megoldása, korszerű tudományos irányzatok, módszerek alkalmazása, fejlesztése érdekében. Folyóiratunk *rovatai* műfaji, információ-tartalmi változatokat, a jövőnek is üzenő-közvetítő ismereteket közölnek, s persze az intézeti műhely aktuális problémáiról, eredményeiről, működéséről is rendszeresen tájékoztatnak. Rendszeresen közölnek szakmai vitákat, rögzítenek fontosabb eseményeket, beszámolókat tartalmaznak hazai és nemzetközi rendezvényekről, recenziókat közölnek a hazai és külföldi fontosabb publikációkról, a hazai eredmények külföldi megismertetését pedig a *többnyelvű* tartalomjegyzékeken kívül a tanulmányokhoz csatolt idegen nyelvű összefoglalók szolgálják.

Az 50 esztendő alatt *sokszáz szakembernek* biztosítottunk közlési lehetőséget, gyakran nyertünk meg szerzőnek neves tudósokat, ám mindenkor sajátos szerkesztői öröm volt a *fiatal kutatók*, pályakezdők első tudományos eredményeinek, szárnypróbálgatásainak teret adni, mint tesszük ezt jelen kötettünkben is.

Korábban is hangoztattam már, hogy folyóiratunk nem csupán tükrözni-tükröztetni igyekezett a mindenkori aktuális kutatások tematikai rendszerét és változatosságát, hanem lehetőségeink határain belül időszerű kutatásokat preferáltunk, kezdeményeztünk, *kutatókat aktivizáltunk*. Ezáltal is lehettek folyóiratunk hasábjai nem csak „első kézből” származó kutatáseredmények megjelenési helyei, hanem új kutatási irányzatok, módszerek kibontakozásának, megismertetésének, írásos rögzítésének színterei, miközben igyekeztünk tudományunk fejlődésével összhangban a *gyakorlót*, az oktatást, a közművelődést is mindinkább szolgálni, s rokon folyóiratainkkal, első renden a Földrajzi Közleményekkel körvonalazott profilkülönbségeket, *feladatmegosztásokat* figyelembe és tiszteletben tartani.

Ez alkalommal is *köszönetet kell mondanom* a fél század alatt közreműködött sok százas szerzői gárdának, hálával és tisztelettel *emlékezve* a közülünk már végleg eltávozottakra, további sikeres *közreműködést kérve* a még remélhetőleg hosszú időn át tovább is alkotóktól s a fokozatosan aktivizálódó újabb munkatársaktól, a következő nemzedéktől.

S most nem bevezetesként – mint gyakran szokták tőlem hallani–olvasni –, hanem *befejezés-ként* engedtessek meg a *szubjektív hangvételt*. Azontúl, hogy folyóiratunk valamennyi munkatársát, olvasóját tisztelettel és szeretettel *köszöntöm*, sikeres jelent és jövőt kívánok számukra szerkesztőbizottságunk nevében is, a magam nevében, mint a Földrajzi Értesítő alapításától szerkesztője, majd főszerkesztője, rendkívül sok szakmai élmény, eredmény, újdonság első olvasója, hírveője, közzétevője kivételes hálával emlékezve fél százados szakmai *partnerkapcsolataim* megszámlálhatatlan részvevőjére, *elköszönök* kedves mindannyiuktól, egyúttal sok sikert kívánok érdeműs főszerkesztő utódomnak és immáron valóban nagymúltú tudományos folyóiratunknak, valamennyi munkatársának!

MAROSI SÁNDOR